

ลาวเป็นประเทศแบบไหนกันนะ

ผมชื่อ คิตากาวะ จากแผนกงานจัดตลาดครับ

หลังจากที่ได้เดินทางไปประเทศไทยเพื่อดำเนินการสัมมนาผู้สมัคร โครงการฝึกงานด้านทักษะ เมื่อปลายเดือนมกราคมที่ผ่านมา ผมได้มีโอกาสเดินทางไปยังประเทศลาว เพื่อเยี่ยมชม องค์กรจัดส่งผู้ฝึกงานของลาวด้วยครับ

ปัจจุบัน จำนวนผู้ที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฝึกงานด้านทักษะจากประเทศไทยเพื่อไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่น มีแนวโน้มลดลง เมื่อเทียบกับในอดีต ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว บริษัทจึงได้พิจารณาความเป็นไปได้ในการรับผู้ฝึกงานจากประเทศลาว ซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทย มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสามารถสื่อสารกันได้อย่างสะดวกด้วยเหตุนี้ ผมจึงได้เดินทางไปเยี่ยมชมองค์กรจัดส่งผู้ฝึกงานในประเทศลาว เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการรับผู้ฝึกงานจากประเทศลาวในอนาคต

จากการเยี่ยมชมในครั้งนี้ ทำให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่บริษัทอาจสามารถรับผู้ฝึกงานจากประเทศลาวได้ในอนาคต ดังนั้นผมจึงขอรายงานเกี่ยวกับ “ประเทศลาวเป็นประเทศแบบใด” และ “สภาพขององค์กรจัดส่งผู้ฝึกงานในลาว” ให้ทุกท่านได้รับทราบครับ

สถานการณ์ของประเทศลาว

ประเทศลาวเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน และเป็นประเทศเดียวในภูมิภาคนี้ที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล โดยตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำโขง มีพื้นที่ประมาณ 240,000 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีขนาดใกล้เคียงกับเกาะฮนชูของประเทศญี่ปุ่นครับ พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นภูเขา โดยพื้นที่ราบจะกระจายตัวอยู่บริเวณรอบเมืองหลวงเวียงจันทน์ และตามแนวลุ่มแม่น้ำโขงเป็นหลักครับ

ลาวเป็นประเทศเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ไม่มีพื้นที่ติดทะเล และมี GDP ต่อหัวประมาณ 2,066 ดอลลาร์สหรัฐ (ขณะที่ GDP ต่อหัวของญี่ปุ่นอยู่ที่ประมาณ 33,785 ดอลลาร์สหรัฐ) จึงนับเป็นหนึ่งในประเทศที่มีระดับรายได้ค่อนข้างต่ำในกลุ่มประเทศอาเซียนครับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของประชาชนในเขตเมืองหลวงอยู่ที่ประมาณ 20,000 เยน ส่วนในพื้นที่ภูเขาหรือชนบทอยู่ที่ประมาณไม่กี่พันเยนถึงประมาณ 10,000 เยนครับ

ภาคเศรษฐกิจหลักของประเทศคือ ภาคการเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนแรงงานประมาณ 60% ของประชากรผู้มีงานทำ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา ทำให้ขนาดของการทำเกษตรค่อนข้างเล็ก โดยทั่วไปจะเป็นการทำเกษตรแบบพึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะการปลูกข้าวเพื่อการบริโภคในครัวเรือน เนื่องจากค่าจ้างแรงงานในประเทศลาวค่อนข้างต่ำ และโอกาสในการหางานภายในประเทศมีจำกัด ทำให้ชาวลาวจำนวนไม่น้อยเดินทางไปทำงานต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศไทยครับ

ข้อมูลพื้นฐาน

พื้นที่	236,800 ตารางกิโลเมตร
ประชากร	ประมาณ 7.58 ล้านคน (ประมาณการปี 2023)
เมืองหลวง	เวียงจันทน์
ระบอบการปกครอง	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ภาษาหลัก	ภาษาลาว
ศาสนาหลัก	พุทธศาสนา
สกุลเงิน	กีบ

ฤดูกาล

ประเทศลาวมีสภาพภูมิอากาศแบบ มรสุมเขตร้อน โดยแบ่งออกเป็น ฤดูฝน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ฤดูแล้ง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน ตลอดทั้งปีมีอากาศ ร้อนและชื้น โดยเฉพาะในเดือนเมษายน อุณหภูมิสูงสุดอาจสูงเกิน 40 องศาเซลเซียส ได้ ในช่วงฤดูฝน บางพื้นที่อาจมี ความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างช่วงเช้าและช่วงเย็นค่อนข้างมากครับ

ประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ของประเทศลาวเริ่มต้นขึ้นในปี ค.ศ. 1353 เมื่อมีการก่อตั้ง อาณาจักรล้านช้าง ซึ่งเป็นรัฐรวมศูนย์ของชนชาติลาว แห่งแรก หลังจากนั้นลาวอยู่ภายใต้ระบอบกษัตริย์มาอย่างต่อเนื่องครับ ต่อมาในปี ค.ศ. 1899 ลาวถูกฝรั่งเศสผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ อินโดจีนของฝรั่งเศส ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ลาวได้รับเอกราชในฐานะ ราชอาณาจักรลาว ภายใต้สหภาพฝรั่งเศส และในปี ค.ศ. 1953 ก็สามารรถได้รับเอกราชอย่างสมบูรณ์ครับ อย่างไรก็ตาม หลังจากนั้นประเทศต้องเผชิญกับความขัดแย้งและสงครามกลางเมืองหลายครั้ง จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1975 ระบอบกษัตริย์ถูกยกเลิก และได้มีการจัดตั้งรัฐสังคมนิยมภายใต้การปกครองของพรรคการเมืองพรรคเดียว คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งดำรงอยู่มาจนถึงปัจจุบันครับ

ชนชาติในประเทศลาว

ประชากรในประเทศลาวมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็น ชาวลาว (ลาวลุ่ม) ซึ่งโดยทั่วไปอาศัยอยู่ในพื้นที่ราบ ขณะที่ชนกลุ่มน้อยอีกประมาณ 50 ชนเผ่า อาศัยอยู่ตามพื้นที่ภูเขาและเขตภูมิประเทศสูงครับ ชาวลาวใช้ ภาษาลาว เป็นภาษาหลักในการสื่อสาร โดยภาษาลาวมีความคล้ายคลึงกับ ภาษาไทย จึงสามารถสื่อสารและเข้าใจกันได้ค่อนข้างง่ายครับ อย่างไรก็ตาม ภาษาที่ใช้ในชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาลาวนั้น มีความแตกต่างจากภาษาลาวมาก ทำให้โดยทั่วไป ไม่สามารถสื่อสารเข้าใจกันได้โดยตรงครับ

ศาสนาในประเทศลาว

ประชากรประมาณ 60% ของประเทศลาวนับถือศาสนาพุทธ โดยเฉพาะในกลุ่ม ชาวลาวลุ่ม (ชาวลาวที่อาศัยในพื้นที่ราบ) ประมาณ 90% นับถือพุทธศาสนานิกายเถรวาทครับ นอกจากนี้ยังมีผู้ที่นับถือ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และในกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองบางส่วนยังคงนับถือ ความเชื่อแบบผีหรือ วิญญาณ (ลัทธิผีหรืออานิมิสม์) รวมถึงความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมและไสยศาสตร์ตามประเพณีดั้งเดิมด้วยครับ

พุทธศาสนานิกายเถรวาทเป็นแนวทางที่ยึดถือคำสอนและพระวินัยของพระพุทธเจ้าอย่างเคร่งครัด โดยมีลักษณะเด่นคือพระภิกษุ ผู้บวชจะมุ่งปฏิบัติธรรมและฝึกฝนตนเอง เพื่อให้บรรลุ การตรัสรู้หรือการหลุดพ้น (นิพพาน) ด้วยตนเอง จึงถือเป็นแนวทางของ พุทธศาสนาที่มีลักษณะ ดั้งเดิมและค่อนข้างเคร่งครัดครับ

พุทธศาสนาในประเทศญี่ปุ่นแตกต่างจากนิกายเถรวาท โดยส่วนใหญ่เป็น พุทธศาสนานิกายมหายาน ที่มีแนวคิดที่มุ่ง ช่วยเหลือ และนำพาสรรพสัตว์ทั้งหลายให้พ้นทุกข์ โดยมีแนวคิดเรื่อง พระโพธิสัตว์ เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งหมายถึงผู้ที่ตั้งปณิธานแสวงหาการ ตรัสรู้เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ตามคำสอนนี้ ไม่ได้จำกัดเฉพาะผู้ที่บวชหรือผู้ปฏิบัติธรรมเท่านั้น แต่ผู้ที่ตั้งใจแสวงหาการตรัสรู้ทุกคนก็ สามารถเป็นโพธิสัตว์ได้ และมีโอกาสได้รับการหลุดพ้นเช่นกันครับ

การศึกษาในประเทศลาว

ในประเทศลาว ซึ่งประกอบด้วยชนเผ่าต่าง ๆ มากถึงประมาณ 50 กลุ่มชาติพันธุ์ ความแตกต่างของภาษาแม่ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน นับเป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญของระบบการศึกษา เนื่องจากก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ครับ ภาษาลาวถูกกำหนดให้เป็น ภาษาราชการ และตำราเรียนทั้งหมดจัดทำขึ้นเป็น ภาษาลาว แม้ว่าครูผู้สอนซึ่งส่วนใหญ่เป็น ชาวลาว (ลาวลุ่ม) จะใช้ภาษาลาวในการสอน แต่สำหรับนักเรียนจากชนเผ่าที่มีภาษาแม่ต่างจากภาษาลาว การทำความเข้าใจบทเรียนจึงเป็นเรื่องยาก เนื่องจากภาษาที่ใช้เรียนแตกต่างจากภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันครับ ตัวอย่างเช่น อัตราการรู้หนังสือของ ชาวลาว อยู่ที่ประมาณ 93.3% ในขณะที่ชนกลุ่มน้อยอย่าง ชาวลาวอา มีอัตราการรู้หนังสือเพียง ประมาณ 36.2% เท่านั้น เด็กส่วนใหญ่ของชนเผ่าอาจเข้าเรียนโดยที่ยังไม่สามารถพูดภาษาลาวได้ครับ เนื่องจากในระบบการศึกษาไม่ได้จัดเวลาเฉพาะสำหรับการเรียนรู้ภาษาลาวในฐานะภาษาที่สอง เด็กเหล่านี้จึงต้องเรียนวิชาต่าง ๆ โดยใช้ภาษาที่ตนยังไม่เข้าใจดี ส่งผลให้โดยเฉพาะในวิชา ภาษาลาว เกิดความแตกต่างด้านความเข้าใจของนักเรียนอย่างมากครับ นอกจากนี้ โรงเรียนในพื้นที่ภูเขาหลายแห่งยังมี สภาพอาคารที่ไม่สมบูรณ์ บางแห่งไม่มีทั้งหลังคาหรือผนัง เมื่อมีฝนตกหรือลมแรงก็ ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติอีกด้วยครับ ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้เกิด ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และทำให้ประชาชนบางกลุ่มยังคงประสบความ ยากลำบากในการหลุดพ้นจากความยากจนในสังคมลาวครับ

ชาวลาว

ชาวม้ง

ชาวมุ

ลักษณะนิสัยของชาวลาว

ชาวลาวโดยทั่วไปมีนิสัย สุภาพ อ่อนโยน และอดทนสูง อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยที่ได้รับอิทธิพลอย่างมากจากพุทธศาสนานิกายเถรวาทที่ฝังรากลึกอยู่ในวิถีชีวิตของประชาชนครับ

คำสอนของพุทธศาสนาเถรวาทเน้นให้ควบคุมอารมณ์ หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าหรือความขัดแย้งกับผู้อื่น และไม่ส่งเสริมการทะเลาะวิวาท ส่งผลให้ชาวลาวส่วนใหญ่มักไม่แสดงความไม่พอใจหรือบ่นออกมาอย่างเปิดเผย แม้จะเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบากหรือไม่เป็นธรรมก็ตาม แต่จะเลือกอดทนและปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อไปอย่างเงียบ ๆ ครับ

ข้อดีคือ ลักษณะนิสัยดังกล่าวทำให้ชาวลาวสามารถทำงานได้อย่าง ใจเย็น มีความอดทน และไม่ใช้อารมณ์แม้ในสถานการณ์ที่งานไม่เป็นไปตามที่คาดหวังครับ

อย่างไรก็ตาม ข้อควรระวังคือ เนื่องจากชาวลาวมักไม่แสดงความไม่พอใจออกมาโดยตรง ปัญหาหรือความไม่พอใจบางอย่างจึงอาจถูกเก็บสะสมไว้ภายใน ดังนั้นผู้ที่ทำงานร่วมกันจึงควร สังเกตสัญญาณของปัญหาและเข้าไปพูดคุยหรือแก้ไขตั้งแต่ระยะแรก เพื่อป้องกันไม่ให้อาการขยายใหญ่ในภายหลังครับ

องค์กรจัดส่งผู้ฝึกงานจากลาว

องค์กรจัดส่งผู้ฝึกงานจากประเทศลาวที่ได้เข้าไปเยี่ยมชมในครั้งนี้เป็นองค์กรที่ส่งผู้ฝึกงานชาวลาวไปทำงานในประเทศญี่ปุ่นมากที่สุดแห่งหนึ่ง ผู้ฝึกงานที่ผ่านการสัมภาษณ์กับบริษัทและได้รับการคัดเลือกแล้ว จะต้องเข้าอยู่ในหอพักของศูนย์ฝึก เพื่อใช้ชีวิตร่วมกันและพร้อมทั้งเข้ารับการอบรมเป็นระยะเวลาประมาณ 6 เดือน ก่อนเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น โดยการอบรมจะครอบคลุมทั้งภาษาญี่ปุ่นและการปรับตัวด้านการใช้ชีวิตในญี่ปุ่น เช่น วิธีใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน การแยกขยะ รวมถึงวิธีการใช้ตู้ ATM เป็นต้นครับ

ผู้ฝึกงานทั้งชายและหญิงจะพักอาศัยอยู่ในหอพัก โดยในทุกเช้าจะมีการ ตรวจสอบความเรียบร้อยของห้องพักและออกกำลังกายร่วมกัน ก่อนเริ่มการเรียนการสอน อีกทั้งทางศูนย์ยังมีการจัด อาหารให้วันละ 3 มื้อด้วยครับ

จากการได้เข้าไปสังเกตบรรยากาศในห้องเรียน พบว่าโดยรวมแล้วผู้ฝึกงานผู้หญิงมีความกระตือรือร้นและแสดงออกค่อนข้างมาก ขณะที่ผู้ฝึกงานผู้ชายจะมีลักษณะ ค่อนข้างเงียบและสุขุมมากกว่าครับ

ความเป็นอยู่ของผู้ฝึกงานชาวลาว

ก่อนการเดินทางไปเยี่ยมชม ได้ยินมาว่าระดับความเป็นอยู่ของผู้ฝึกงานชาวลาวในปัจจุบันใกล้เคียงกับผู้ฝึกงานชาวไทยเมื่อประมาณ 10 ปีก่อน อย่างไรก็ตามจากสิ่งที่ได้เห็นด้วยตนเอง กลับรู้สึกว่ารระดับความเป็นอยู่ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่านั้นมากครับ โดยเฉพาะเมื่อออกจากถนนสายหลักและได้ไปเยี่ยมชมตลาดท้องถิ่นและพื้นที่ชุมชน ทำให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ ผู้ฝึกงานชาวลาวส่วนใหญ่ยังมีอุปนิสัยที่ดูอ่อนเยาว์กว่าวัยจริง แม้จะเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ตาม หลายคนจึงดูเหมือน นักเรียนระดับมัธยมต้นหรือมัธยมปลาย มากกว่าคนอายุเท่าผู้ใหญ่ครับ

องค์กรจัดส่งผู้ฝึกงาน

บรรยากาศการเรียนการสอน

บรรยากาศที่พักอาศัย

บรรยากาศโรงอาหาร

ในอนาคต เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นกำลังเผชิญกับภาวะขาดแคลนแรงงาน จึงคาดว่าจะมีผู้ฝึกงานจาก ประเทศไทยและประเทศลาว ถูกจัดสรรเข้ามาปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานเพิ่มมากขึ้นครับ
ผมจึงใคร่ขอความร่วมมือจากทุกท่านในการ ให้การสนับสนุนดูแลและช่วยเหลือผู้ฝึกงาน ทั้งในด้านการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อให้พวกเขาสามารถปรับตัวและปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่นต่อไปครับ